

NORGES HØYESTERETT

Den 30. august 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Webster, Falkanger og Kallerud i

HR-2013-01858-U, (sak nr. 2013/1354), straffesak, anke over dom:

A (advokat Ulf Egil Hansen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom i sak om domfellelse for overtredelse av straffeloven § 229, jf. straffeloven § 232.
- (2) A, født 3. august 1977, ble 7. november 2012 tiltalt for overtredelse av straffeloven § 229 første straffalternativ, jf. straffeloven § 232. Grunnlaget var at han hadde slått B i hodet med et ølglass slik at B fikk kuttskader i ansiktet som måtte sys med 19 sting.
- (3) Nord-Troms tingrett avsa 30. januar 2013 dom med slik domsslutning:
 - "1. A, født 03.08.1977, frifinnes.
 2. A, født 03.08.1977, frifinnes for kravet om oppreisningserstatning.
 3. A, dømmes til innen 2 - to - uker fra forkynnelse av denne dom til å betale B 1262 - ettusentohundreogsekstio - kroner i erstatning.
 4. Saksomkostninger idømmes ikke."
- (4) Dommen ble avsagt under dissens. Flertallet – meddommerne – fant det ikke bevist utover rimelig tvil at A' slag var forsettlig. Mindretallet – dommerfullmektigen – fant det bevist at tiltalte forsettlig slo ølglasset i ansiktet på fornærmede.
- (5) Påtalemyndigheten anket frifinnelsen til Hålogaland lagmannsrett, som avsa dom 23. mai 2013 med slik domsslutning:

- "1. A, født 03.08.1977, dømmes for overtredelse av straffeloven § 229 første straffalternativ, jf. § 232 til en straff av fengsel i 7 - sju - måneder. Til fradrag i straffen kommer 2 - to - dager for utholdt varetekt.
2. A, født 03.08.1977, dømmes til innen 14 - fjorten - dager fra dommens forkynnelse å betale til B erstatning for økonomisk tap med 1 262 - ettusentohundreogsekstio - kroner og oppreisningserstatning med 25.000 - tjuefemtusen - kroner.
3. Sakskostnader idømmes ikke."

- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder straffutmålingen. Det er anført at straffen er for streng fordi hendelsesforløpet er atypisk og at slaget var "raskt og impulsivt". Videre er det anført at lagmannsretten ikke har lagt tilstrekkelig vekt på tiltaltes umiddelbare erkjennelse av at han objektivt sett forårsaket skaden. På grunn av de spesielle omstendighetene rundt selve handlingen og A' forsørgeransvar for hjemmeværende kone og to barn, anføres det at forholdene ligger til rette for samfunnsstraff, eventuelt kombinert med kortere ubetinget fengsel.
- (7) A har lagt ned slik påstand:
- "1. Anken tillates fremmet.
 2. Domfelte anses på mildeste måte."
- (8) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle, og anfører at den utmålte straff er i tråd med gjeldende rettspraksis, og lagmannsrettens begrunnelse for straffutmålingen tiltres.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (10) A ble frifunnet av tingretten. Hans anke kan da bare nektes fremmet dersom ankeutvalget finner det klart at den ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (11) Lagmannsretten fant bevist at A på et utested i X slo et ølglass i ansiktet på fornærmede. De to var begge beruset og kjente hverandre ikke fra før. Foranledningen til slaget skal ha vært at fornærmede "dultet" bort i A. Lagmannsretten kom videre til at det var ført bevis for at tiltalte opptrådte med det nødvendige forsett. Det heter om dette i lagmannsrettens dom blant annet at "... en kan se bort fra at det var tale om en ubevisst reflekshandling i forsøk på å beskytte seg selv, selv om slaget kom raskt og impulsivt".
- (12) Fornærmede fikk som følge av slaget kuttskader i ansiktet som måtte sys med 19 sting, var sykemeldt i to uker og hadde ved lagmannsrettens behandling av saken godt synlige arr i ansiktet.
- (13) Ved lovendring 25. juni 2010 ble straffen for voldsforbrytelser vesentlig skjerpet. I Prop. 97 L (2009-2010) side 29 uttales det blant annet følgende om bakgrunnen for straffskjerpelsen:

"Svært mange, og til dels ulike, forøvelsesmåter og skadefølger omfattes av det som i dagligtale omtales som grov vold. Spørsmålet om skjerpet straff for grov vold er særlig aktuelt for den uprovoserte volden som er utøvd i det offentlige rom. Den typiske gatevolden som utspilles i tilknytning til opphold på utesteder eller i taxikøer, og hvor det ikke eller i svært begrenset grad foreligger et hendelsesforløp som forklarer råskapen, befinner seg i kjerneområdet for den voldsutøvelse det ønskes skjerpet straff for."

- (14) Ankeutvalget er enig med lagmannsretten i at voldsutøvelsen i denne saken ligger i kjerneområdet for straffskjerpelsen og i grenseområdet mot annet straffalternativ i § 229. Slike forhold bør etter forarbeidene "... i utgangspunktet straffes med fengsel i 6 måneder", se proposisjonen side 37 og til illustrasjon av straffnivået Rt. 2012 side 1336. Bruken av ølglasset – som har et betydelig skadepotensiale – fører til at straffeloven § 232 kommer til anvendelse, og skjerper straffen i forhold til det utgangspunktet departementet nevner.
- (15) Det var mange til stede da voldsepisoden fant sted og hvem som forårsaket skaden synes å ha vært på det rene. Det kan da ikke tillegges særlig vekt ved straffutmålingen at tiltalte erkjente de objektive forhold.
- (16) A har fremholdt at han har omsorgsansvar for sin familie og at en ubetinget fengselsstraff vil ramme familien hardt. Voldshandlinger av denne karakter må imidlertid etter lang høyesterettspraksis møtes med en ubetinget reaksjon. Samfunnsstraff krever ekstraordinære omstendigheter. Det foreligger ikke her. Det kan blant annet vises til HR-2011-01778-U avsnitt 12.
- (17) Den utmålte straff på syv måneders ubetinget fengsel er på denne bakgrunn ikke for streng. Ankeutvalget finner det klart at anken ikke vil føre fram og nekter den fremmet.
- (18) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G:

Anken nektes fremmet.

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: